

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

**بررسی آلودگی منابع زنده به ویروس لکه سفید
در محدوده گمیشان استان گلستان**

مجری مسؤل:

سید رضا سید مرتضایی

شماره ثبت:

۶۱۳۹۷

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - مرکز تحقیقات ذخایر آبزیان آبهای داخلی

عنوان طرح/پروژه: بررسی آلودگی منابع زنده به ویروس لکه سفید در محدوده گمیشان استان گلستان
کد مصوب: ۳-۱۲-۱۲۵۷-۰۳۸-۹۸۱۲۵۳

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: سیدرضا سیدمرتضایی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد): سیدرضا
سیدمرتضایی

نام و نام خانوادگی مجری: شاپور فکوری

نام و نام خانوادگی همکار(ان): شاپور کاکولکی، فریبرز احتشامی، منصور شریفیان، الهام جرفی، مریم
میربخش، بهروز قره‌وی، نیاز محمد کر، کامیار غرا، داود ضراغام، عبدالله حق‌پناه، محمود سقلی، لاله معظمی
گودرزی، امراله قاجاری

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): عیسی شریف پور

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان‌های تهران و گلستان

تاریخ شروع: ۱۳۹۸/۱۲/۱

مدت اجرا: ۱ سال و ۶ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۱

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع
است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: بررسی آلودگی منابع زنده به ویروس لکه سفید در

محدوده گمیشان استان گلستان

کد مصوب: ۹۸۱۲۵۳-۹۸-۰۳۸-۱۲۵۷-۱۲-۳

شماره ثبت (فروست): ۶۱۳۹۷ تاریخ: ۱۴۰۱/۱/۲۲

با مسئولیت اجرایی جناب آقای سیدرضا سیدمرتضایی دارای
مدرک تحصیلی دکتری تخصصی در رشته بهداشت و بیماری‌های
آبزیان می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان در

تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
مشغول بوده است.

صفحه	«فهرست مندرجات»	عنوان
۱	.....	چکیده
۲	.....	۱- مقدمه
۳	.....	۱-۱- گونه‌های مهم میگوهای پرورشی در جهان و ایران
۴	.....	۱-۲- میزان تولید میگوی پرورشی در جهان و ایران
۵	.....	۱-۳- سایت پرورش میگو در استان گلستان
۶	.....	۱-۴- بیماری‌های عفونی میگو با تاکید بر بیماری‌های ویروسی
۷	.....	۱-۴-۱- بیماری‌های ویروسی میگو
۸	.....	۱-۴-۲- مروری بر سندرم لکه سفید (WSSV)
۱۳	.....	۲- مواد و روش‌ها
۱۳	.....	۲-۱- نمونه برداری جهت انجام آزمایشات ویروس شناسی
۱۵	.....	۲-۲- بررسی‌های مولکولی جهت ردیابی ویروس‌ها
۱۵	.....	۲-۲-۱- آماده سازی نمونه و استخراج DNA برای تشخیص ویروس WSSV با استفاده از کیت IQ2000
۱۷	.....	۲-۲-۲- عملیات PCR در کیت تشخیصی
۱۹	.....	۳- نتایج
۱۹	.....	۳-۱- عامل بیماری‌زای لکه سفید
۲۲	.....	۴- بحث و نتیجه‌گیری
۲۶	.....	پیشنهادها
۲۸	.....	منابع
۳۱	.....	چکیده انگلیسی

چکیده

با توجه به بروز بیماری لکه سفید در طی دو دهه اخیر در جنوب کشور و خسارت ناشی از این بیماری به پرورش دهندگان، از سال ۱۳۸۵ گونه جدید پاسبید غربی به مزارع پرورش منطقه چوئیده آبادان معرفی گردید. از آنجایی که در سال ۱۳۹۸ مزارع پرورشی استان گلستان نیز دچار تلفات ناشی از WSSV گردید احتمال آن می رود که ویروس به ذخایر بومی منطقه منتقل شده و یا بعضی از آبزیان موجود به صورت ناقل در آمده باشند و هر ساله با شروع دوره پرورش باعث تلفات در میگوهای پرورشی شود. لذا اطمینان از وجود یا عدم وجود این ویروس ها در آبزیان منطقه و احتمال بیماری زایی آنها در میگوهای پرورشی، شناسایی عواملی که می توانند ویروس (WSSV) را در خود حفظ کرده و با انتقال آنها به مزارع پرورشی، سیستم پرورش را مورد تهدید قرار دهند بسیار حائز اهمیت می نماید. در نتیجه از اهداف اصلی این پروژه ردیابی ویروس WSSV در منابع وحشی کانال آبرسان استان گلستان با تأکید بر میگوهای وحشی و خرچنگ می باشد. لذا در طی ۳ ماه قبل از شروع دوره پرورش و تمام دوره پرورش بصورت ماهانه از دو نقطه کانال آبرسان و زهکش ۶۰ قطعه میگوی وحشی خزری، ۱۰ قطعه خرچنگ، ۱۰ قطعه میگوی وانامی و ۳۰ قطعه گاماروس نمونه برداری انجام گرفت. نمونه ها با استفاده از روش مولکولی (کیت Iq2000) برای شناسایی ویروس WSSV مورد بررسی قرار گرفت. نتایج، حضور ویروس لکه سفید را در میگوی پرورشی گونه وانامی و میگوی وحشی خزری نشان داد ولی هیچ گونه گزارشی از حضور ویروس WSSV در خرچنگ و گاماروس مشاهده نگردید.

نغات کلیدی: منابع وحشی، بیماری لکه سفید، گمیشان، استان گلستان